

NÁZEV ŠKOLY	GYMNÁZIUM JOSEFA JUNGMANNA, LITOMĚŘICE, Svojsíkova 1, příspěvková organizace
ČÍSLO PROJEKTU	CZ.1.07/1.5.00/34.1082
NÁZEV MATERIÁLU	VY_32_INOVACE_6A_16_Opoziční smlouva
TÉMA SADY	Dokumenty k českým dějinám po roce 1989
ROČNÍK	4. ročník, oktáva
DATUM VZNIKU	červenec 2013
AUTOR	Petr Bašus

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Opoziční smlouva

Anotace:

Výukový materiál je určený pro výuku nejnovějších českých (československých) dějin v hodinách dějepisu 4. ročníku (resp. semináře z dějepisu).

Skládá se z textu historického dokumentu (pokud je tento příliš dlouhý, jsou modrou barvou označeny klíčové pasáže pro stručnější seznámení se s pramenem), námětů k domácí přípravě (vyučující může zadat tyto úkoly již v předešlé hodině, a vytvořit si tak podmínky pro snazší práci s dokumentem i zadanými otázkami) a námětů k rozboru dokumentu i historických souvislostí. Pro hlubší pochopení souvislostí je výukový materiál obohacen o konfrontaci s jinými (audiovizuálními) dokumenty. Srovnání pak umožňuje plastičtější pochopení doby.

Texty mohou mít žáci vytištěné, nebo s nimi mohou pracovat ve vlastních elektronických médiích (PC, notebooky, tablety...). Učitel je také může promítnout.

Časová náročnost – 1 vyučovací hodina.

Pro maximální využití tohoto výukového materiálu je nutný přístup k internetu.

Smlouva
o vytvoření stabilního politického prostředí
v České republice uzavřená mezi
Českou stranou sociálně demokratickou
a
Občanskou demokratickou stranou

Preambule

Výše jmenované strany, u vědomí hrozby politické nestability a v zájmu zachování základních demokratických principů, vědomy si odpovědnosti dané jim voliči, vědomy si odpovědnosti za zajištění dlouhodobé politické stability v České republice a za pokračování ekonomické a společenské transformace započaté v listopadu 1989, a vědomy si dále odpovědnosti za postavení České republiky ve světě, uzavírají mezi sebou tuto smlouvu o vytvoření stabilního politického prostředí v České republice. Tato smlouva upravuje procedurální otázky vztahu smluvních stran.

I.

Výše jmenované strany se zavazují, že budou respektovat právo té z těchto stran, která zvítězila ve volbách, sestavit vládu České republiky, a vyjádří tento respekt neúčastí poslanců druhé strany při hlasování o důvěře vládě.

II.

Výše jmenované strany se zavazují, že budou respektovat právo té z těchto stran, která se ve volbách umístila na druhém místě, být této vládě opozicí, a budou dále respektovat z tohoto práva vyplývající postavení, definované v následujících bodech.

III.

Výše jmenované strany se zavazují, že budou respektovat právo opoziční strany obsadit místa předsedů obou komor Parlamentu České republiky, a vyjádří respektování tohoto práva hlasováním pro kandidáty navržené opoziční stranou.

IV.

Výše jmenované strany se zavazují, že při ustavování orgánů Parlamentu České republiky budou postupovat po vzájemné dohodě.

V.

Výše jmenované strany se zavazují, že budou respektovat právo opoziční strany zastávat místa vedoucích kontrolních orgánů Poslanecké sněmovny (Komise pro kontrolu BIS, Komise pro kontrolu vojenského obranného zpravodajství), předsedy rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny a prezidenta NKÚ, a to buď přímo nebo prostřednictvím opoziční stranou nominovaného nestraníka.

VI.

Výše jmenované strany se zavazují, že v průběhu volebního období Poslanecké sněmovny žádná z nich nevyvolá hlasování o nedůvěře vládě ani nevyužijí ústavních možností

vedoucích k rozpuštění Poslanecké sněmovny, a budou-li takové návrhy předloženy jiným politickým subjektem, nepodpoří je hlasováním. V případě hlasování o jednotlivých zákonech (včetně rozpočtu) nejsou výše jmenované strany nijak vázány.

VII.

Výše jmenované strany se zavazují předložit do 12 měsíců od podepsání této dohody návrh takových úprav Ústavy a dalších zákonů, které přesněji vymezí kompetence jednotlivých ústavních orgánů, postupů při jejich ustavení, a v souladu s ústavními principy České republiky posílí význam výsledků soutěže politických stran.

VIII.

Výše jmenované strany se zavazují, že budou na základě vyžádání předsedů těchto stran nebo předsedů parlamentních klubů konzultovat způsob řešení zahraničně-politických a vnitropolitických otázek před jejich projednáváním v Parlamentu ČR, majíce vždy na zřeteli stabilitu, prosperitu a postavení České republiky ve světě.

IX.

Výše jmenované strany se zavazují, že po dobu trvání této smlouvy neuzavřou koalici nebo dohodu se třetí politickou stranou, která by znamenala vstup této strany do vlády nebo která by vedla k přeobsazení některé z funkcí vymezených touto smlouvou. Dále se zavazují, že neuzavřou se třetí stranou trvalou dohodu o hlasování v Parlamentu ČR a dále bez předběžné konzultace nenavrhnou za člena vlády nestraníka.

X.

Tato smlouva je vypověditelná v případě porušení jakéhokoli bodu této smlouvy. V případě, že jedna ze stran dospěje k názoru, že smlouva není podstatným způsobem plněna a že vznikají důvody pro její vypovězení, požádá o svolání smírčího řízení, na které každá ze stran deleguje tři zplnomocněné zástupce. Cílem smírčího řízení je dospět k řešení sporné situace při zachování platnosti smlouvy. Návrhy na řešení vzniklé ve smírčím řízení projednají příslušné orgány obou politických stran, které přijmou konečný závěr, se kterým seznámí v první řadě druhou smluvní stranu.

V Praze dne 9. července 1998 v pěti vyhotoveních.

Za Českou stranu sociálně demokratickou:

předseda Miloš Zeman
místopředsedkyně Petra Buzková
předseda poslaneckého klubu Stanislav Gross
místopředseda Vladislav Schrom
místopředseda Ivo Svoboda
místopředseda Zdeněk Škromach
statutární místopředseda Vladimír Špidla
předseda senátorského klubu Zdeněk Vojíř

Za Občanskou demokratickou stranu:

předseda Václav Klaus
místopředseda Miroslav Beneš
místopředsedkyně Libuše Benešová

předseda senátorského klubu Milan Kondr
místopředseda Ivan Langer
místopředseda Miroslav Macek
předseda poslaneckého klubu Vlastimil Tlustý

Domácí příprava:

1. Vyhledejte si výsledky voleb do Poslanecké sněmovny v roce 1998. Na základě výsledků jednotlivých stran uvažujte o variantách možných povolebních koalic (mějte na paměti, že obvykle k sobě mají blíže strany levicové na jedné straně, a pravicové na straně druhé).
2. Ujasněte si pojmy: levice, pravice, opozice (opoziční strana), ekonomická transformace, většinový a poměrný parlamentní systém.
3. Vyhledejte si informace o politicích, kteří podepsali opoziční smlouvu (viz seznam pod textem smlouvy). Kdo v politice ještě působí? Které osoby můžeme považovat za kontroverzní?

Náměty k rozboru:

1. Proč dostala smlouva mezi ČSSD a ODS přezdívku „opoziční smlouva“?
2. Obsah smlouvy se dá vyjádřit heslem „něco za něco“. Uveďte příklady, kdo, co a za co získává.
3. Kritici opoziční smlouvy vytýkají „oslabení až likvidaci demokratického systému v ČR“. Na základě znalosti textu opoziční smlouvy uvažujte, čím mohou argumentovat.
4. Uvažujte o podstatě, výhodách a nevýhodách většinového parlamentního systému na jedné a poměrného systému na druhé straně.
5. Zjistěte, které známé aféry jsou spojeny s vládnutím podle opoziční smlouvy – viz http://cs.wikipedia.org/wiki/Opozi%C4%8Dn%C3%AD_smlouva Přemýšlejte, jak s tím může souviset důvěra obyvatel (voličů) k politice, k politikům.
6. Poté, co se princip opoziční smlouvy přenesl i do krajské politiky, hovoří se o vzniku tzv.kmotrovství, o provázanosti politiky a byznysu. Uvažujte o možných mechanismech těchto procesů. Znáte některé konkrétní příklady tzv.kmotrů a jejich afér?
7. Zhlédněte filmový dokument o opoziční smlouvě „Vládneme, nerušit!“ Diskutujte o něm. Jak vnímáte po zhlédnutí tohoto dokumentu poznámku o „nepoučitelnost českého voliče“ po prezidentských volbách v roce 2013?

Filmový dokument o opoziční smlouvě

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10123147075-vladneme-nerusit/>

Zdroje:

AUTOR NEUVEDEN. Wikisource - Opoziční smlouva [online]. [cit. 28.8.2013]. Dostupný na WWW:

http://cs.wikisource.org/wiki/Opozi%C4%8Dn%C3%AD_smlouva_mezi_%C4%8CSSD_a_O_DS